

Zprávy

Prof. Dr. ZDENĚK MATĚJČEK, CSc.
16. 8. 1922 – 26. 10. 2004

Vždy jsem vnímal a obdivoval široký záběr, publikační pestrost a současně vytrvalost i neuvěřitelnou pracovitost profesora Matějčka. Nicméně, teprve když jsem dával dohromady jeho bibliografii, uvědomil jsem si vše naplno a v mnoha souvislostech. A to jsme některé články nedohledali, z pochopitelných důvodů jsme vynechali stovky příspěvků v časopisech pro nejširší veřejnost, nespočetné rozhlasové a televizní pořady, rozhovory pro tisk... V řadě oblastí psychologie se svým přínosem zapsal tak, že bez něj nebude možné psát historii české psychologie. Kdyby Z. Matějček působil v USA, patrně by se zařadil mezi nejvyšší psychologické celebrity. A zcela nepochybně by to byl právě on, kdo by prosazoval a určitě prosadil názor, že psychologie musí jít za širokou veřejností. Takhle má prvenství prezident Americké psychologické společnosti z roku 1969 (George Miller). Veřejnost Matějčkovi u nás vždy tvořili psychologové, lékaři, pedagogové, sociální pracovníci a samozřejmě rodiče. Snad jen přímo pro děti nikdy nepsal. Jako jeden z mála českých psychologů prezentoval výsledky české psychologie hojně i v zahraničí.

Narodil se a vyrůstal v rodině ředitele kladubského hřebčína, v roce 1941 maturoval na pardubickém gymnáziu, poté absolvoval roční abiturientský kurz na obchodní akademii, následující tři válečné roky pracoval u Batí ve Zlíně, po roce 1945 vystudoval na pražské Filosofické fakultě Univerzity Karlovy obory češtinu a filosofii (psychologie byla její součástí). Slibně se rozvíjející kariéru literárního vědce zastavily pounorové události, a tak psychologie představovala určité východisko z nouze. Do oboru psychologie vstoupil v roce 1949. Od roku 1950 pracoval jako psycholog v tehdejší Sociodiagnostickém ústavu (v roce 1953 změnil název na Dětskou psychiatrickou ambulanci). Zde se také setkává s Josefem Langmeierem, se kterým vytvořili nejedno zajímavé dílo, včetně průkopnické a velmi ceněné Psychické deprivace v dětství z roku 1963. Dlouhá léta působil na zmiňované dětské psychiatrii v Krajském ústavu zdraví Středočeského kraje, později více než dvacet let pracoval na katedře pediatrie Institutu pro další vzdělávání lékařů a farmaceutů, v Psychiatric-

kém centru Bohnice v oddělení pro výzkum rodiny a nakonec v Dětském centru Paprsek. Od roku 1954 až do své smrti přednášel externě na katedře psychologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Jeho silná vůle mu umožnila práci prakticky až do posledních dnů.

Odborný zájem prof. Matějčka se celý život soustřeďoval do několika málo oblastí. Východisko a rámec vždy tvořila psychologie dítěte v nejrůznějších variantách a úhlech pohledu.

Od počátku své kariéry se zajímal o rodinnou i náhradní péči o dítě. Milníky na této cestě představují práce o deprivaci (spolu s J. Langmeierem) a později i o subdeprivaci. Už v roce 1961 přednášel J. Langmeier o deprivaci a Z. Matějček mu sekundoval informací o situaci v dětských domovech. Je uváděn jako jeden z prvních kritiků kolektivní výchovy u nás a zastánce tradiční rodinné výchovy. Připomenout musím film Děti bez lásky (1963), který získal 3 ceny na filmovém festivalu v Benátkách, knihu Psychická deprivace v dětství (1963), vydanou i v zahraničí. Světově proslulé – mj. i pro Světovou zdravotnickou organizaci – jsou výzkumy nechtěných dětí, které pokračují až do dnešních dnů. Do této oblasti patří i ideový a faktický podíl na zřizování SOS dětských vesniček (první v roce 1969). Velmi blízko k této problematice má období, ve kterém se věnoval dětem vyrůstajícím v rodinách alkoholiků.

Další velkou oblast představovaly specifické poruchy učení, zejména v oblasti čtení. Zavedl je do české odborné literatury, podnítil vznik specializovaných tříd pro dyslektiky v Praze i jinde v republice, jeho publikace představovaly jediný zdroj informací pro českou veřejnost. Již čtyřicet let funguje odborný seminář pro učitele a další odborníky, který spoluzakládal, organizoval (od počátku spolu se Z. Žlabem, J. Šturmou, k posledku s O. Zelinkovou a A. Kucharskou) a který pravidelně navštěvoval a také zde hojně přednášel. Některé své práce věnoval i lehké dětské encefalopatii, později nazvané lehkou mozkovou dysfunkcí.

Poměrně značnou pozornost věnoval psychologické diagnostice, vytváření vlastních diagnostických nástrojů nebo přebírání a standardizaci zahraničních metod. Patří mezi ně např. Test lateralit, Test obkreslování, Test znalostí předškolních dětí, testy čtení, testy početních dovedností, Posouzení dítěte při vyšetření, Wepmanův/

Matějčkův test sluchové diferenciacie, Zkouška sluchové analýzy a syntézy, SPAS a nepochybně řada dalších.

Samostatný úsek jeho práce představovala praktická poradenská činnost, kterou vykonával do posledních dnů života. Pokládal ji za významný zdroj uspokojení a současně inspirace pro další výzkumnou i pedagogickou činnost. Sám uváděl poslední číslo 40 000 klientů, myslím ovšem, že jich bylo mnohem víc, protože na každé odborné akci poskytl množství konzultací, rad a informací dalším tisícům rodičů i kolegů. Byl veliký popularizátor – nikdy se za to nestyděl a neměl pocit, že tím snižuje svoji vědeckou autoritu, nebo snad že znevažuje psychologii. Zřejmě nikdo nedohledá všechny články, rozhovory, glosy, odpovědi na otázky, které se od padesátých let objevily v tisku. Naše laická veřejnost byla jeho prostřednictvím trvale seznamována s nejnovějšími poznatky psychologie.

Obvykle se uvádí, že v České republice dojde uznání jedinec až po smrti. U Z. Matějčka tomu tak nebylo. Byl neformálně přijímán, uznáván a dokonce milován prakticky všemi. U rodičů, učitelů, lékařů a dalších odborníků nás to asi nezarází, ale stejný postoj k němu zaujímal i psychologická veřejnost. Získal i řadu formálních ocenění. Ortonova dyslektická společnost ocenila v roce 1991 jeho práci oceněním The First International Award. V roce 1996 mu prezident republiky Václav Havel udělil medaili Za zásluhy. V roce 1999 získal výroční cenu Nadace Pangea, v roce 2000 mu nadace Naše dítě udělila Cenu dětského bezpečí. Získal i některá další mezinárodní ocenění, mj. od roku 2000 byl nositelem Gesellovy ceny. Byl mu udělen čestný doktorát na univerzitě v Saskatoonu. Sám nejenom ceny získával, ale věnoval významný peněžní obnos, ze kterého jsou již řadu let cenou Nadace profesora Matějčka odměňovány nejlepší obhájené diplomové práce z oboru dětské a vývojové psychologie.

Profesor Matějček si zakládal na tom, že nikdy nikoho formálně neřídil a nevedl, že nikdy nebyl šéf. Tak snad jediné krátké působení ve funkci předsedy československého výboru Dětského fondu OSN (UNICEF) v letech 1990 a 1991 představovalo výjimku.

Významné bylo i Matějčkovu pedagogické působení na vysoké škole. Studenty měl rád a studenti měli rádi jeho. Byl oblíbeným přednášejícím – sám jsem zažil přednášky na začátku sedmdesátých let, můj syn poslední kurs v roce 2003, a troufám si tvrdit, že pocity jsme měli oba zhruba stejné. Přestože nikdy nebyl v pracovním poměru na katedře, vedl neuvěřitelné množství diplomových prací, byl i vítaným posuzovatelem a oponentem. Ač neměl nikdy vlastní katedru, přesto vytvořil školu. Psychologů, kteří se k němu hlásí jako ke svému učiteli, jsou stovky.

Někdy byl pokládán za příliš hodného, on však byl laskavý, moudrý, velkorysý. Chyby viděl velmi dobře, upozorňoval na ně však takovým způsobem, že kritizovaný mohl mít nějakou dobu dokonce pocit, že je chválen. Je pravda, že když někde něco „hořelo“, mohli jsme se spolehnout, že pan profesor najde i mikroskopická pozitivní zrníčka a náležitě je vyzdvihne. Habilitovat se stihl ještě těsně po roce 1968, na profesuru musel čekat až do roku 1995. Byl tak významným odborníkem a nepřehlédnutelnou osobností, že nebyla možnost nejmenovat ho profesorem přesto, že už byl sedm let v důchodu (od roku 1987) a že konkrétní okolnosti na Karlově univerzitě nebyly v té době pro něj zcela příznivé. I když, co záleží na formálním titulu, když má člověk jako on neformální autoritu!

Nejobtížněji se mi připomíná jeho lidský profil. Je jasné, že alespoň částečně byl jinak vnímán našimi studenty, vrstevníky, vlastní rodinou, babičkou, která si ve Vlastě přečetla jeho hezké povídky nebo viděla televizní GEN o jeho osobě. Jak tedy mám psát já, který Z. Matějčka zažil a obdivoval od počátku sedmdesátých let, kterému pan profesor vedl diplomovou práci, který byl poněkud rezervovaný k jeho názorům v osmdesátých letech a který se opět vrátil k dospělému obdivu a neskonalemu uznání i k určité dílčí kritice? Všechna slova jsou mi málo. Vždy jsem ho zažil vstřícného, usměvavého, ochotného zabývat se problémem druhého, pozorně naslouchajícího, připraveného k pomoci. Sliby nejen dával, ale promptně plnil. Křesťanské hodnoty nikomu nevnucoval, ale nabízel je celým svým životem.

Česká psychologie je hrdá, že měla ve svých řadách takového muže.

V. Mertin

Hlavní zásluhu na vzniku této bibliografie má paní Jana Matějková, knihovnice katedry psychologie FF UK. Využila k tomu mj. i materiály, které nám laskavě a ochotně poskytla paní Karla Topičová. Dílčí administrativní práce provedla studentka Lenka Chrzová. Všem patří poděkování. Nebylo v našich silách vytvořit úplný soupis veškerého díla prof. Matějčka a ověřit všechny tituly. Programově jsme vynechali populární články, přednášky, recenze apod. Za chybějící tituly i za chyby v uvedených se omlouvám.

V. Mertin

Knihy a knižní kapitoly publikované v zahraničí

Matějček, Z., Kučera, O., Langmeier, J.: Rol infekcionnych zaboľevanj v vznikovenii narušenj čtenija i pisma u dětj. In.: Problemy psichonevrologii detskogo vozrasta, Moskva 1964, s. 270-277.

- Matějček, Z., Doulík, S., Janda, V.: Opyt v otnošení encefalitikov v tečenie kory i větrjanoj ospi i ich posledstvija. In: Problemy psichonevrologii detskogo vozrasta, Moskva 1964, s. 234-242.
- Matějček, Z., David, H. P., Stupková, E., Schüller, V., Dytrych, Z., Jelínková, V.: Prague Study on Children Born from Unwanted Pregnancies. In: Mönks, F. J. et al. (Eds.): Determinants of Behavioral Development. New York-London, Academic Press 1972, s. 593-596.
- Langmeier, J., Matějček, Z.: Psychische Deprivation im Kindersalter. München, Urban und Schwarzenberg 1977.
- David, H. P., Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V., Friedman, H. L.: Developmental Consequences of Unwanted Pregnancies: Studies from Sweden and Czechoslovakia. In: Portinga, Y. H. (Ed.): Basic Problems in Cross-Cultural Psychology. Amsterdam and Lisse, Swets and Zeitlinger, B. V. 1977, s. 184-189.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Children Born to Women Denied Abortion in Czechoslovakia. In: David, H. P., Friedman, H. L. et al. (Eds.): Abortion in Psychosocial Perspectives: Trends in Translational Research, N.Y., Springer 1978, s. 201-224.
- Langmeier, J., Matějček, Z.: Psychičeskaja deprivacija v detskom vozraste. Praha, Avicenum 1984.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Follow-up study of children born to women denied abortion. In: Porter, R., O'Connor, M. (Eds.): Abortion: Medical progress and Social Implications (CIBA Foundation Symposium 115). London, Pitman 1985, s. 136-149.
- David, H. P., Dytrych, Z., Matějček, Z., Schüller, V.: Born Unwanted: Development Effects of Denied Abortion. New York, Springer, Praha, Avicenum 1988.
- Dytrych, Z., Matějček, Z., Schüller, V.: The Prague Cohort: Adolescence nad Early Adulthood. In: David, H. P., Dytrych, Z. (Eds.): Born Unwanted: Developmental Effects of Denied Abortion. New York, Springer, Praha, Avicenum 1988, s. 87-102.
- Dytrych, Z., Schüller, V., Matějček, Z.: The Wantedness-Unwantedness Continuum and Responsible Parenthood. In: David, H. P., Dytrych, Z. (Eds.): Born Unwanted: Developmental Effects of Denied Abortion. New York, Springer, Praha, Avicenum 1988, s. 31-36.
- Matějček, Z., David, H. P., Dytrych, Z., Schüller, V.: Questions and Answers: Discussion and Suggestions. In: David, H. P., Dytrych, Z. (Eds.): Born Unwanted: Developmental Effects of Denied Abortion. New York, Springer, Praha, Avicenum 1988, s. 111-127.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: The Prague Cohort Through Age Nine. In: David, H. P., Dytrych, Z. (Eds.): Born Unwanted: Developmental Effects of Denied Abortion. New York, Springer, Praha, Avicenum 1988, s. 53-86.
- Dytrych, Z., Matějček, Z., Schüller, V.: Psychosocial Development of Children Born from Unwanted Pregnancies. In: Moors, H., Schorl, J. (Eds.): Lifestyles, Contraception and Parenthood. Proceedings of Workshop. The Hague/Brussels, N.I.D.I. 1988, s. 339-350.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Unerwünscht geboren. Mnichov, Urban und Schwarzenberg 1989.
- David, H. P., Dytrych, Z., Matějček, Z., Roth, Z.: Partner choice among young adults born from unwanted and accepted pregnancies in Czechoslovakia. Článek pro sborník k 70. narozeninám prof. George W. Albee. Vermont, USA 1990.
- David, H. P., Dytrych, Z., Matějček, Z., Schüller, V.: Hijos no deseados. Mexico, EDAMEX 1991.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Die langfristige Entwicklung unerwünscht geborener Kinder. In: Teichmann, H., Meyer-Probst, B., Roether, D. (Eds.): Risikobewältigung in der lebenslagen psychischen Entwicklung. Berlin, Gesundheit 1991, s. 117-128.
- David, H. P., Dytrych, Z., Matějček, Z., Roth, Z.: Partner choice among young adults born from unwanted and accepted pregnancies in Czechoslovakia. In: Kesser, M., Goldston, S. E., Joffe, J. M. (Eds.): The present and future of prevention. Newbury Park, Sage 1992, s. 169-181.
- Matějček, Z.: Roditeli i deti. Kniga dlja učitelja. Moskva, Prosvěščenje 1992.
- Matějček, Z., Dytrych, Z.: Kinder aus unerwünschter Schwangerschaft. Documenta Paediatrica. Lübeck, Hansisches Verlagskontor 1994.
- Matějček, Z., Dytrych, Z.: Abgelehnte Schwangerschaften und ihre Folgen. In: Häsing, H., Janus, L.: Ungewollte Kinder. Hamburg, Rowohlt Taschenbuch Verlag GbH 1994, s. 194-199.
- Matějček, Z.: Neue Erkenntnisse der Bindungsforschung: Prager langfristige Studien. In: Maywald, J.: Neue Erkenntnisse der Bindungsforschung. Berlin, Deutsche Liga für das Kind in Familie und Gesellschaft 1996, s. 90-103.
- Matějček, Z.: Diagnostika narušenej komunikačnej schopnosti. Martin, Osveta 1996, s. 223-235.
- Matějček, Z.: Sozialentwicklung unter den Bedingungen der psychischen Deprivation und Subdeprivation. In: Hellbrügge, T.: Kindliche Sozialisation und Sozialentwicklung. Lübeck, Hansisches Verlagskontor 1999, s. 265-279.
- Matějček, Z.: Specific Learning Disabilities-

- Past, Present, Future. Proceedigs: Developing Potentials of Children and Youth with Specific Learning Difficulties. Krajska Gora, 26. – 28. 4. 2002, s. 17-26.
- Matějček, Z.: Diagnostik der Lese-Rechtschreibschwäche. In: Lechta, V. (Hrsg.): Diagnostik der gestörten Kommunikationsfähigkeit. Bad Heilbrunn, Klinkhardt 2003, s. 357-377.
- Matějček, Z.: Positive and Negative Factors Involved in the Process of Child Socialisation. In: Smékal, V., Gray, H., Lewis, Ch. A. (Eds.): Together We Will Learn: Ethnic Minorities and Education. Brno, Barrister and Principal 2003, s. 47-53.
- Matějček, Z.: Aiuti per i bambini dislessici nei paesi cecoslovacchi: modello e ispirazione. In: Convegno Dislessia e Scuola: individuazione ed intervento precoce. Lucca, Centro Servizi Amministrativi Lucca 2003.
- Matějček, Z.: Un regard sur les relations chez enfants a l'age préscolaire (essai psychologique). In: Šulová, L., Zaouche-Gaudron, Ch.: Předškolní dítě a jeho svět. Praha, Karolinum 2003, s. 454-461.
- Stati publikované v zahraničí**
- Matějček, Z., Kučera, O., Langmeier, J.: Some Observations on Dyslexia in Children in Czechoslovakia. Amer. J. Ortopsychiatr., 33, 1963, 3, s. 448-456.
- Matějček, Z.: Über einige Ursachen des Versagens von normalintelligenten Kindern in der Schule. Pädiatrie und Grenzgebiete, 2, 1963, 3, s. 202-209.
- Matějček, Z.: The Care of Children with Reading Disability in Czechoslovakia. The Slow Learning Child, 11, 1964, 2, s. 267-274.
- Matějček, Z., Doulík, S., Janda, V.: The evaluation of neuro-psychiatric sequellae in children after parainfectious encephalitis. Acta paedopsychiatr., 31, 1964, 9, s. 301-309.
- Matějček, Z., Langmeier, J.: New Observations on Psychological Deprivation in Institutional Children in Czechoslovakia. The Slow Learning Child, 12, 1965, s. 120-138.
- Matějček, Z.: La attention de ninos con trastornos de la lectura en Checoslovaquia. Fonoaudiologica, 10, 1965, 3, s. 210-216.
- Matějček, Z.: Dyslexia, An International Problem. Bulletin of the Orton Society, 18, 1968, s. 13-22.
- Matějček, Z.: Über Persönlichkeitstypen bei Heimkindern und ihre Berücksichtigung im Adoptionsverfahren. Unsere Jugend, 21, 1969, 4, s. 155-160.
- Matějček, Z., Vodák, P.: Langfristige Ergebnisse bei der Adoptionsvermittlung. Recht der Jugend und des Bildungswesens, 17, 1969, 8, s. 225-230.
- Matějček, Z.: Die Aufklärung von Adoptivkindern über ihre Herkunft. Unsere Jugend, 21, 1969, 9, s. 403-409.
- Matějček, Z., Langmeier, J.: Folgen frühkindlicher psychischer Deprivation bei Anstaltskindern. Praxis der Kinderpsychologie und Kinderpsychiatrie, 19, 1970, 3, s. 85-89.
- Matějček, Z., Langmeier, J.: Mental development of children in families and in infant homes. Soc. Sci. and Med., 4, 1970, 5, s. 569-577.
- Matějček, Z.: Dyslexia. Diagnostic and Treatment Findings. Bull. Orton. Soc., 21, 1971, s. 53-63.
- Matějček, Z.: Organizacja terapii dysleksji w Czechoslowacji. Zagadnienia Wychowawcze, 7, 1971, s. 143-147.
- Dytrych, Z., Matějček, Z., Schüller, V.: Unwanted pregnancies—Effect on mothers and children. PHP Magazine Tokyo, 7, 1976, 12, s. 2-12.
- Matějček, Z.: Specific Learning Disabilities. Bull. Orton Soc., 17, 1976, s. 5-25.
- Matějček, Z.: Specific Learning Disabilities. Int. J. Ment. Health, 6, 1977, s. 90-99.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Children from unwanted pregnancies. Acta Psychiatr. Scand., 57, 1978, s. 67-90.
- Matějček, Z.: Mental Health Services in Czechoslovakia. Int. J. Ment. Health, 7, 1978, s. 90-95.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: The Prague study of children born from unwanted pregnancies. International Journal of Mental Health, 7, 1979, 3-4, s. 63-77.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Follow-up Study of Children Born from Unwanted Pregnancies. International Journal of Behavioral Development, 3, 1980, s. 243-251.
- Matějček, Z.: Ethische Probleme in der Neonatologie und Geburtshilfe aus der Sicht des Psychologen. Pädiatrie und Grenzgebiete, 23, 1984, 3, s. 149-152.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Enfants nées d'une grossesse non désirée. Vingt ans après. Médecine et Hygiène, 44, 1986, s. 2869-2873.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Kinder aus unerwünschten Schwangerschaften als Ehepartner und Eltern. Sozialpädiatrie, 9, 1987, 10, s. 702-706.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Kinder aus unerwünschten Schwangerschaft geboren. Der Kinderarzt, 18, 1987, 3, s. 336-345.
- Matějček, Z.: Die Gesundheit von Kindern mit Alkoholiker-Vätern. Sozialpädiatrie, 9, 1987, 8, s. 518-522.
- Matějček, Z.: Biologische und psychologische Elternschaft. Der Kinderarzt, 19, 1988, 7, s. 915-919.

- Dytrych, Z., Matějček, Z., Schüller, V.: Psycho-social development of children born from unwanted pregnancies. In Moors, M., Schoorl, J. (Eds.): *Lifestyles, contraception and parenthood*. The Hague, Brussels, Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute, 17, 1988, s. 339-350.
- Matějček, Z.: Krippen in der Tschechoslowakei. *Der Kinderarzt*, 20, 1989, s. 829-834.
- Matějček, Z.: Krippen und die Prinzipien des Familienlebens. *Der Kinderarzt*, 20, 1989, s. 1091-1095.
- Matějček, Z.: Spezifische Lernstörungen. *Sozialpädiatrie*, 11, 1989, s. 497-503.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Verantwortungsvolle Elternschaft. *Der Kinderarzt*, 23, 1992, 4, s. 650-659.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Die Familie und der soziale Hintergrund der Forschung. *Der Kinderarzt*, 23, 1992, 5, s. 838-844.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Die Entwicklung unerwünschter Kinder. *Der Kinderarzt*, 23, 1992, 9, s. 1462-1475.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Die Familie und der soziale Hintergrund. Forschungsbedingungen und Forschungsmethode. *Der Kinderarzt*, 23, 1992, 6, s. 1028-1039.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Zur Entwicklung unerwünschter Kinder am Ende des Schulalters – und später als Eltern. *Der Kinderarzt*, 23, 1992, 10, s. 1667-1668.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Unerwünschte Kinder als Eltern. *Der Kinderarzt*, 23, 1992, 10, s. 1669-1671.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Zur Prognose von Kindern aus unerwünschter Schwangerschaft. *Der Kinderarzt*, 23, 1992, 11, s. 1838-1842.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Zur Vorbeugung der psychischen Subdeprivation. *Der Kinderarzt*, 23, 1992, 11, s. 1843-1845.
- Matějček, Z., Dytrych, Z.: Specific learning disabilities and the concept of psychological subdeprivation: The Czechoslovak experience. *Learning Disabilities Research and Practice*, 8 (1), 1993, s. 44-51.
- Kubička, L., Matějček, Z., David, H.P., Dytrych, Z., Miller, W.B., Roth, Z.: Children from unwanted pregnancies in Prague, Czech Republic revisited at age thirty. *Acta psychiatr. Scand.*, 91, 1995, 6, s. 361-369.
- Matějček, Z.: Reading in Czech. *Dokusho Kagaku*, 40, 1996, 3, s. 115-119.
- Matějček, Z.: Early readers in Czech. *Dyslexia*, 1997, 3, s. 48-54.
- Matějček, Z.: Neue Ergebnisse der Prager Studien über psychische Deprivation und Subdeprivation. *Vierteljahrschrift für Heilpädagogik und ihre Nachbargebiete*. 66, 1997, 2, s. 179-191.
- Matějček, Z.: Dr. Heveroch: A Czech Pioneer. *Dyslexia*, 4, 1998, s. 100-1006.
- Matějček, Z.: Innovations and Insights. *Dyslexia*, 4, 1998, s. 107-108.
- Matějček, Z.: Neue Erkenntnisse über das Verhalten von Vorschul- und Schulkindern. *Sozialpädiatrie*, 21, 1999, 5-6, s. 195-198.
- Matějček, Z.: Dvojitá radosť – dvojitá starosť? *Zdravie*, 56, 2000, 2, s. 43-44.
- Matějček, Z.: Az olvasás – öröm és bánat. *Magyar Nemzet*, 9. 9. 2000, s. 32.
- Matějček, Z.: Liebe ohne Freundschaft ist nicht familientragend. *Pediatrics and Related Topics*. 40, 2001, 5-6, s. 509-518.
- Kubička, L., Matějček, Z., Dytrych, Z., Roth, Z.: IQ and personality traits assessed in childhood as predictors of drinking and smoking behaviour in middle-aged adults: a 24-year follow-up study. *Addiction*, 96, 2001, 11, s. 1615-1628.
- Matějček, Z.: Dyslexia in the Czech Republic. *IARLD Updates*, 4, 2002, 1, s. 9-10.
- Matějček, Z.: Lady Dyslexia. *Perspectives, IDA*, 28/3, 2002, s. 25.
- Kubička, L., Roth, Z., Dytrych, Z., Matějček, Z., David, H. P.: The Mental Health of Adults Born of Unwanted Pregnancies, Their Siblings, and Matched Controls: a 35-year follow-up study from Prague, Czech Republic. *J. Nerv. Ment. Dis.*, 190, 2002, 10, s. 653-662.
- David, H. P., Matějček, Z., Dytrych, Z.: Born Unwanted. Observations From the Prague Study. *American Psychologist*, 58, 2003, 3, s. 224-229.
- David, H. P., Matějček, Z.: Unwanted pregnancies. *American Psychologist*, 59, 2004, 3, s. 184.
- Matějček, Z.: Is ADHD adaptive or non-adaptive behavior? *Neuroendocrinology Letters*, 24, 2003, s. 148-150.

Knihy a knižní kapitoly publikované u nás

- Matějček, Z., Langmeier, J.: *Člověk známý neznámý: kapitoly z praktické psychologie*. Praha, Mladá fronta 1959.
- Koch, J., Matějček, Z.: *Psychologie a pedagogika dítěte*. Praha, SZdN 1960.
- Matějček, Z., Žlab, Z.: *Vztah poruch výslovnosti ke specifickým poruchám čtení a psaní. Dyslalie (sborník)*, 1962, s. 93-106.
- Langmeier, J., Matějček, Z.: *Psychická deprivace v dětství*. Praha, SZdN 1963, 1968. Avicenum 1974, anglicky Brisbane, Brisbane University Press 1975, New York, Halstead 1975, německy München, Urban u. Schwarzenberg 1977, rusky Praha, Avicenum 1982.
- Hüttel, J., Matějček, Z.: *Psychológia a pedagogika dieťaťa*. Bratislava, Osveta 1963.
- Jirásek, J., Matějček, Z., Žlab, Z.: *Poruchy čte-*

- ní a psaní: vývojová dyslexie. Praha, SPN 1966.
- Langmeier, J., Matějček, Z.: Neprospívající dítě. Praha, Ústav zdravot. výchovy 1966.
- Langmeier, J., Matějček, Z.: Bibliografický zpravodaj. [D.] 3, Psychická deprivácia v detstve. Bratislava, Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie 1967.
- Matějček, Z.: Po dobrém nebo po zlém? O výchovných odměnách a trestech. Praha, SPN 1968, 2000.
- Bielicka, I., Obermannová, A., Matějček, Z.: O tvrdohlavých dětech. Praha, SPN 1968.
- Matějček, Z.: Duševní vývoj dětí v našich dětských domovech. Praha, [s.n.] 1969.
- Kalibán, V., Matějček, Z., Vančurová-Fragnerová, E.: Obtížně vychovatelná mládež: k pojmu, etiologii a prevenci. Praha, UK 1969.
- Matějček, Z.: Psychologie nemocných a tělesně postižených dětí. Praha, SPN 1970.
- Matějček, Z.: Vývojové poruchy čtení. Praha, SPN 1972, 1974, 1978.
- Matějček, Z., Žlab Z.: Stručný historický přehled péče o dyslektiky u nás. Česká logopedie 1972 (Sborník přednášek a statí), 1972, s. 5-6.
- Matějček, Z.: Vývojová dyslexie a zásady nápravného postupu. Česká logopedie 1972 (Sborník přednášek a statí), 1972, s. 15-20.
- Matějček, Z.: Psychologie nemocných a tělesně postižených dětí. Brno, Ústav pro další vzdělávání stř. zdravot. prac. 1974.
- Dytrych, Z., Matějček, Z., Schüller, V.: Nechtěné děti. Zprávy č. 34. Praha, VÚPs 1975.
- Márová, Z., Matějček, Z., Radvanová, S.: Výchova dětí v neúplné rodině. Praha, SPN 1975, 1977.
- Matějček, Z.: Vývojové poruchy čtení. Praha, SPN 1975.
- Matějček, Z., Schwarz, K.: Vybrané kapitoly o kulturní výchově dětí a mládeže. Praha, Orbis 1977.
- Matějček, Z., Bokorová, V., Damborská, M., Hájková, V.: Psychologie a základy výchovy. Praha, Avicenum 1978.
- Matějček, Z.: Na cestu do nemocnice. Praha, [s.n.] 1978.
- Dytrych, Z., Schüller, V., Prokopec, J., Matějček, Z.: Problémové ročiny. Praha, VÚPs 1981.
- Matějček, Z., Langmeier, J.: Výpravy za člověkem. Praha, Odeon 1981.
- Matějček, Z.: Lehká dětská encefalopatie. Praha, 1982.
- Matějček, Z.: Co řekneme osvojenému dítěti. Praha, Práce 1982, 1986.
- Matějček, Z., Říčan, P.: ADOR. Bratislava, Psychodiagnostické a didaktické testy 1983.
- Matějček, Z.: Rodičovství biologické a psychologické. Sborník ze 3. konference o náhradní rodinné péči, Olomouc 1984.
- Dytrych, Z., Matějček, Z.: The family as a special part of the social field. In: Sborník 12. symposia sociální psychiatrie s mezinárodní účastí, Kroměříž 17.- 19. 9. 1985, s. 276-298.
- Matějček, Z., Wágnerová, D.: Na pomoc oslabeným dětem. Praha, SPN 1985.
- Matějček, Z., Langmeier, J.: Počátky našeho duševního života. Praha, Panorama 1986.
- Matějček, Z.: Rodičovství biologické a psychologické. In: Sborník ze 3. konference o náhradní rodinné péči. Olomouc 1984. Praha, MPSV ČSR 1986, s. 119-128.
- Matějček, Z.: Rodiče a děti. Praha, Avicenum 1986, 1989.
- Koluchová, J., Matějček, Z.: Diagnostika a reparaibilita psychické deprivace. Praha, SPN 1987.
- Matějček, Z.: Rodičovství a zdravotně postižené dítě. Praha, Horizont 1987.
- Marková, Z., Matějček, Z., Středová, L.: Mentálně postižené dítě v rodině. Praha, SPN 1987.
- Dunovský, J., Matějček, Z., Popelková, M., Karabelová, H., Břicháček, V.: Děti narozené mimo manželství. In: Dytrych, Z., a kol.: Mladé rizikové rodiny. Praha, VÚPs 1987, s. 12-35.
- Schüller, V., Dytrych, Z., Prokopec, J., Matějček, Z., Topičová, K.: Psychosociální problematika procesu porozvodové adaptace mladých lidí. In: Dytrych, Z., a kol.: Mladé rizikové rodiny. Praha, VÚPs 1987, s. 60-95.
- Matějček, Z.: Dyslexie. Praha, SPN 1988.
- Matějček, Z.: Psychologie. Praha, SPN 1988.
- Matějček, Z.: Psychologie IV: Sociální psychologie pro 4. ročník středních pedagogických škol. Praha, SPN, 1988.
- Matějček, Z.: Pszichológia. Szociálpszichológia a pedagógiai középiskola 4. Osztálya számára. Bratislava, Slov. pedagog. nakl. 1988.
- Matějček, Z.: Lehké mozkové dysfunkce. Praha, Ústav zdravotní výchovy 1988.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Děti narozené z nechtěného těhotenství. Sledování do časně dospělosti. In: Bauer, J., Fanta, K.: Sborník z mezinárodního kongresu rodinné terapie. Manželská a předmanželská poradna, 1989, s. 22-36.
- Matějček, Z. a kol.: Lehké mozkové dysfunkce. Praha, KKK 1991.
- Matějček, Z.: Praxe dětského psychologického poradenství. Praha, SPN 1991.
- Matějček, Z.: Psychologie nemocných a zdravotně postižených dětí. Jinočany, H+H 1992, 2001.
- Matějček, Z., Vágnerová, M.: Rohnerova metoda rodinné diagnostiky. Ostrava, Microdata 1992.
- Matějček, Z.: Dítě a rodina v psychologickém poradenství. Praha, SPN 1992.

- ní a psaní: vývojová dyslexie. Praha, SPN 1966.
- Langmeier, J., Matějček, Z.: Neprospívající dítě. Praha, Ústav zdravot. výchovy 1966.
- Langmeier, J., Matějček, Z.: Bibliografický zpravodaj. [D.] 3, Psychická deprivácia v detstve. Bratislava, Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie 1967.
- Matějček, Z.: Po dobrém nebo po zlém? O výchovných odměnách a trestech. Praha, SPN 1968, 2000.
- Bielicka, I., Obermannová, A., Matějček, Z.: O tvrdohlavých dětech. Praha, SPN 1968.
- Matějček, Z.: Duševní vývoj dětí v našich dětských domovech. Praha, [s.n.] 1969.
- Kalibán, V., Matějček, Z., Vančurová-Fragnerová, E.: Obtížně vychovatelná mládež: k pojmu, etiologii a prevenci. Praha, UK 1969.
- Matějček, Z.: Psychologie nemocných a tělesně postižených dětí. Praha, SPN 1970.
- Matějček, Z.: Vývojové poruchy čtení. Praha, SPN 1972, 1974, 1978.
- Matějček, Z., Žlab Z.: Stručný historický přehled péče o dyslektiky u nás. Česká logopedie 1972 (Sborník přednášek a statí), 1972, s. 5-6.
- Matějček, Z.: Vývojová dyslexie a zásady nápravného postupu. Česká logopedie 1972 (Sborník přednášek a statí), 1972, s. 15-20.
- Matějček, Z.: Psychologie nemocných a tělesně postižených dětí. Brno, Ústav pro další vzdělávání stř. zdravot. prac. 1974.
- Dytrych, Z., Matějček, Z., Schüller, V.: Nechtěné děti. Zprávy č. 34. Praha, VÚPs 1975.
- Márová, Z., Matějček, Z., Radvanová, S.: Výchova dětí v neúplné rodině. Praha, SPN 1975, 1977.
- Matějček, Z.: Vývojové poruchy čtení. Praha, SPN 1975.
- Matějček, Z., Schwarz, K.: Vybrané kapitoly o kulturní výchově dětí a mládeže. Praha, Orbis 1977.
- Matějček, Z., Bokorová, V., Damborská, M., Hájková, V.: Psychologie a základy výchovy. Praha, Avicenum 1978.
- Matějček, Z.: Na cestu do nemocnice. Praha, [s.n.] 1978.
- Dytrych, Z., Schüller, V., Prokopec, J., Matějček, Z.: Problémové ročiny. Praha, VÚPs 1981.
- Matějček, Z., Langmeier, J.: Výpravy za člověkem. Praha, Odeon 1981.
- Matějček, Z.: Lehká dětská encefalopatie. Praha, 1982.
- Matějček, Z.: Co řekneme osvojenému dítěti. Praha, Práce 1982, 1986.
- Matějček, Z., Říčan, P.: ADOR. Bratislava, Psychodiagnostické a didaktické testy 1983.
- Matějček, Z.: Rodičovství biologické a psychologické. Sborník ze 3. konference o náhradní rodinné péči, Olomouc 1984.
- Dytrych, Z., Matějček, Z.: The family as a special part of the social field. In: Sborník 12. symposia sociální psychiatrie s mezinárodní účastí, Kroměříž 17.- 19. 9. 1985, s. 276-298.
- Matějček, Z., Wágnerová, D.: Na pomoc oslabeným dětem. Praha, SPN 1985.
- Matějček, Z., Langmeier, J.: Počátky našeho duševního života. Praha, Panorama 1986.
- Matějček, Z.: Rodičovství biologické a psychologické. In: Sborník ze 3. konference o náhradní rodinné péči. Olomouc 1984. Praha, MPSV ČSR 1986, s. 119-128.
- Matějček, Z.: Rodiče a děti. Praha, Avicenum 1986, 1989.
- Koluchová, J., Matějček, Z.: Diagnostika a reparaibilita psychické deprivace. Praha, SPN 1987.
- Matějček, Z.: Rodičovství a zdravotně postižené dítě. Praha, Horizont 1987.
- Marková, Z., Matějček, Z., Středová, L.: Mentálně postižené dítě v rodině. Praha, SPN 1987.
- Dunovský, J., Matějček, Z., Popelková, M., Karabelová, H., Břicháček, V.: Děti narozené mimo manželství. In: Dytrych, Z., a kol.: Mladé rizikové rodiny. Praha, VÚPs 1987, s. 12-35.
- Schüller, V., Dytrych, Z., Prokopec, J., Matějček, Z., Topičová, K.: Psychosociální problematika procesu porozvodové adaptace mladých lidí. In: Dytrych, Z., a kol.: Mladé rizikové rodiny. Praha, VÚPs 1987, s. 60-95.
- Matějček, Z.: Dyslexie. Praha, SPN 1988.
- Matějček, Z.: Psychologie. Praha, SPN 1988.
- Matějček, Z.: Psychologie IV: Sociální psychologie pro 4. ročník středních pedagogických škol. Praha, SPN, 1988.
- Matějček, Z.: Pszichológia. Szociálpszichológia a pedagógiai középiskola 4. Osztálya számára. Bratislava, Slov. pedagog. nakl. 1988.
- Matějček, Z.: Lehké mozkové dysfunkce. Praha, Ústav zdravotní výchovy 1988.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Děti narozené z nechtěného těhotenství. Sledování do časně dospělosti. In: Bauer, J., Fanta, K.: Sborník z mezinárodního kongresu rodinné terapie. Manželská a předmanželská poradna, 1989, s. 22-36.
- Matějček, Z. a kol.: Lehké mozkové dysfunkce. Praha, KKK 1991.
- Matějček, Z.: Praxe dětského psychologického poradenství. Praha, SPN 1991.
- Matějček, Z.: Psychologie nemocných a zdravotně postižených dětí. Jinočany, H+H 1992, 2001.
- Matějček, Z., Vágnerová, M.: Rohnerova metoda rodinné diagnostiky. Ostrava, Microdata 1992.
- Matějček, Z.: Dítě a rodina v psychologickém poradenství. Praha, SPN 1992.

- Matějček, Z.: Rodičům mentálně postižených dětí. Jinočany, H+H 1992.
- Kalina, K., Matějček, Z., Hubálek, S., Šturma, J.: Křesťanství a psychologie. Praha, Křesťanská akademie 1992.
- Matějček, Z., Dytrych, Z.: Přestali jste být manželi, ale zůstáváte rodiči. Jinočany, H+H 1992.
- Matějček, Z.: Dyslexie – specifické poruchy čtení. Jinočany, H+H 1993, 1995.
- Matějček, Z.: Po dobrém, nebo po zlém? Praha, Portál 1993.
- Matějček, Z., Boš, P., Švejcar, J.: Dialogy o rodině. Praha, Národní centrum podpory zdraví 1994.
- Matějček, Z., Dytrych, Z.: Děti, rodina a stres. Praha, Galén 1994.
- Matějček, Z.: O rodině vlastní, nevlastní a náhradní. Praha, Portál 1994.
- Bígllová, K., Matějček, Z., Dytrych, Z.: Remembering: voices of Prague Jewish women. Praha, Bígl 1994.
- Matějček, Z.: Co děti nejvíc potřebují. Praha, Portál 1994.
- Tymichová, H., Matějček, Z., Pokorná, M.: Nauč mě správně psát. Praha, Práce 1994.
- Dunovský, J., Dytrych, Z., Matějček, Z. a kol.: Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě. Praha, Grada 1995.
- Riegrová, I., Matějček, Z.: Prožít a pochopit. Jablonec nad Nisou, Sdružení pro pomoc mentálně postiženým. Klub pro Downův syndrom 1995.
- Matějček, Z., Pokorná, M.: Radosti a strasti: kojenci a batolata. Jinočany, H+H 1995.
- Matějček, Z.: Co děti nejvíc potřebují. Praha, Portál 1995.
- Matějček, Z.: Co, kdy a jak ve výchově dětí. Praha, Portál 1996, 1999, 2000.
- Matějček, Z., Dytrych, Z.: Radosti a strasti prarodičů, aneb, když máme vnoučata. Praha, Grada 1997.
- Matějček, Z., Bubleová, V., Kovařík, J.: Pozdní následky psychické deprivace a subdeprivace. Praha, Psychiatrické centrum Praha 1997.
- Matějček, Z., Dytrych, Z.: Jak a proč nás trápí děti. Praha, Grada 1997.
- Matějček, Z.: Why do people wish to have children. In: Brožek, J., Hoskovec, J. (Eds.): Psychological ideas and society. Charles University 1348–1998. Praha, Karolinum 1997.
- Matějček, Z.: Po dobrém, nebo po zlém? Praha, Portál 1997, 2000.
- Matějček, Z., Pokorná, M.: Radosti a strasti: předškolní věk, mladší školní věk, starší školní věk. Jinočany, H+H 1998.
- Figerová-Skronská, R., Matějček, Z.: Namaluj si hudbu. Praha, Porges 1998.
- Matějček, Z., Dytrych, Z.: Nevlastní rodiče a nevlastní děti. Praha, Grada 1999.
- Matějček, Z. a kol.: Náhradní rodinná péče. Praha, Portál 1999.
- Matějček, Z.: Škola rodičů. Maxdorf 2000.
- Matějček, Z.: Positive and negative factors involved in the process of child socialization. In: Minorities in a pluralistic society at the turn of the millenium. Conference proceedings. Brno, Masaryk University 2000, s. 13-16.
- Matějček, Z.: Rodičům dětí s vážnějším mentálním postižením. Praha, Státní zdravotní ústav; Nakladatelství České geografické společnosti 2000.
- Matějček, Z.: Psychologie nemocných a zdravotně postižených dětí. Jinočany, H+H 2001.
- Matějček, Z. a kol.: Osvojení a pěstounská péče. Praha, Portál 2002.
- Matějček, Z., Dytrych, Z.: Krizové situace v rodině očima dítěte. Praha, Grada 2002.
- Matějček, Z.: Co děti nejvíc potřebují. Praha, Portál 2003.
- Matějček, Z., Pokorná, M., Karger, P.: Rodičům na nejhezčí cestu. Jinočany, H+H 2004.
- Matějček, Z.: Psychologické eseje (z konce kariéry). Praha, Karolinum 2004.
- Matějček, Z.: Prvních 6 let ve vývoji a výchově dítěte. Praha, Grada 2004.

Statí uveřejněné v domácích časopisech

- Matějček, Z.: Kresba ukazatelem duševního vývoje dítěte. Vesmír, 36, 1957, 9, s. 307-308.
- Matějček, Z.: Příprava dítěte na lékařské vyšetření. Českoslov. červený kříž, 5, 1957, 10, s. 3-4.
- Matějček, Z.: Možnosti využití kresebného projevu v psychologické diagnostice. Českoslov. psychol. 1, 1957, 1, s. 53-60.
- Matějček, Z.: Zkušenosti s vyšetřováním dětí pro zvláštní školy v kraji pražském. Psychiatrie v praxi a ve výzkumu, 1957, s. 99-105.
- Matějček, Z., Langmeier, J.: Dvě podélné studie o psychomotorickém vývoji v časném věku za zvláštních podmínek. Využitie psychologie v socialistickej spoločenskej praxi, 1959, s. 359-364.
- Matějček, Z.: Psychologické nálezy a nápravný postup u našich dyslektiků. Českoslov. psychiatr., 55, 1959, 1, s. 23-30.
- Matějček, Z.: Za PhDr. Ottou Vaňoučkem. Čs. psychologie, 4, 1960, 4, s. 377-378.
- Matějček, Z., Langmeier, J.: Vývojová dyslexie. I. Historie problému, přehled základních koncepcí, pracovní definice. Čs. psychologie, 4, 1960, 4, s. 338-353.
- Matějček, Z.: Některé zkušenosti ze sledování duševního vývoje dětí v dětských domovech pro děti od 1 do 3 let. Čs. pediatrie, 15, 1960, 3, s. 324-241.
- Matějček, Z.: Kurs pro psychology pracující v dětských zařízeních. Čs. psychologie, 5, 1961, 2, s. 172-173.

- Matějček, Z.: Školní selhání některých dětí normálního nadání. *Čs. pediatrie*, 16, 1961, 10, s. 877-882.
- Matějček, Z., Langmeier, J., Konias, V.: Vývojová dyslexie II. Některé otázky hodnocení špatného čtení. *Českoslov. psychol.*, 5, 1961, 3, s. 223-232.
- Příhoda, V., Koch, J., Matějček, Z.: Psychologie a pedagogika dítěte. *Čs. psychologie*, 5, 1961, 4, s. 399-400.
- Matějček, Z., Žlab, Z.: Návrh na jednotné vyšetřování a hodnocení laterality. *Otáz. defektol.* 04, 1961-62, 4, s. 109-115.
- Matějček, Z.: Sledování duševního vývoje ústavních dětí dětskou psychiatrickou službou Středočeského kraje. *Čs. pediatrie*, 17, 1962, 7/8, s. 621-627.
- Matějček, Z., Langmeier, J.: Vývojová dyslexie III. Diagnostika vývojové dyslexie a návrh na hodnocení defektu čtení. *Českoslov. psychol.* 6, 1962, 3, s. 287-298.
- Matějček, Z.: Několik poznámek o školní zralosti. *Otáz. defektol.*, 5, 1962/1963, 8, s. 232-236.
- Matějček, Z., Doulík, S., Janda, V.: Rozbor neuropsychologických nálezů u dětí po parainfekční encefalitidě. *Českoslov. psychol.* 49, 1963, 6, s. 367-376.
- Matějček, Z., Žlab, Z.: Lateralita u našich dyslektiků. *Českoslov. psychol.*, 7, 1963, 2, s. 132-146.
- Matějček, Z.: K otázce adopcí. *Českoslov. pediatrie*, 18, 1963, 9, s. 842-846.
- Matějček, Z., Reithar, S.: Otázky školní zralosti našich ústavních dětí. *Českoslov. psychol.* 7, 1963, 4, s. 338-345.
- Matějček, Z.: Encefalopatické dítě ve škole. *Otáz. defektol.* 6, 1963-64, 8, s. 233-236.
- Matějček, Z., Žlab, Z.: K otázce jednotného vyšetřování laterality. *Otáz. defektol.* 6, 1963-64, 10, s. 295-297.
- Matějček, Z.: Psychologické sledování dětí v domovech se zvýšenou výchovnou péčí. *Českoslov. pediatrie*, 19, 1964, 1, s. 21-25.
- Matějček, Z.: Pracovní zařazení žáků zvláštních škol a žáků s neúplným vzděláním na normálních školách. *Otáz. defektol.*, 7, 1964-65, s. 125-131.
- Matějček, Z., Langmeier, J., Koch, J.: Návrh nového systému péče o děti vychovávané mimo vlastní rodinu. *Pedagogika*, 15, 1965, 3, s. 316-326.
- Matějček, Z.: Dvě nové zkoušky percepční zralosti. *Českoslov. psychol.* 9, 1965, 1, s. 70-72.
- Matějček, Z.: O tělesných nápadnostech a pocitu méněcennosti. *Českoslov. červený kříž*, 13, 1965, 5, s. 10-11.
- Matějček, Z.: O vývojové dyslexii. *Českoslov. pediatrie*, 20, 1965, 8, s. 720-724.
- Matějček, Z.: Psychologická hlediska špatného školního prospěchu. *Výchovný poradce*, 1, 1965, s. 6-12.
- Matějček, Z.: Mají nebo nemají adoptované děti vědět pravdu o svém původu? *Českoslov. pediatrie*, 21, 1966, 7, s. 652-654.
- Langmeier, J., Langmeierová, D., Matějček, Z.: Vliv školní zralosti na prospěch a chování dítěte. *Českoslov. pediatrie*, 21, 1966, 4, s. 345-350.
- Doulík, S., Matějček, Z., Grantová, H., Skálová, E., Lysá, A.: Pozdní nálezy u dětí po parotitické meningoencefalitidě. *Českoslov. pediatrie*, 21, 1966, 9, s. 781-784.
- Matějček, Z., Doulík, S.: Parainfekční encefalidity a dětské encefalopatie. *Psychol. a patopsychol. dítěte*, 1, 1966, 1, s. 62-70.
- Matějček, Z.: Úvahy o koncepci nápravné péče o dyslektiky. *Otáz. defektol.*, 10, 1967-68, s. 376-380.
- Matějček, Z., Langmeier, J.: Typy chování ústavních dětí. *Čas. lék. čes.*, 106, 1967, 20/21, s. 540-550.
- Matějček, Z.: Vývoj osobnosti ústavních dětí. *Psychol. patopsychol. dítěte*, 3, 1967/1968, 1, s. 17-31.
- Matějček, Z.: Spor o nový systém péče o děti vychovávané mimo rodinu. *Pedagogika*, 18, 1968, 2, s. 271-276.
- Matějček, Z.: Typy deprivované osobnosti dítěte a indikace pro adopci. *Českoslov. pediatrie*, 23, 1968, 7, s. 644.
- Matějček, Z.: Úvahy o pěstounské péči u nás. *Českoslov. pediatrie*, 24, 1969, 7, s. 654-656.
- Matějček, Z.: Konference o dyslexii (3.-5. 4. 1968 v Dallasu, USA). *Českoslov. psychol.*, 13, 1969, 4, s. 382.
- Matějček, Z.: Školní uplatnění ústavních dětí. *Českoslov. psychol.*, 13, 1969, 1, s. 8-15.
- Strnadová, M., Matějček, Z.: Čtení dětí s těžkými vadami zraku. *Českoslov. psychol.*, 14, 1970, 4, s. 322-331.
- Matějček, Z.: Nové formy náhradní rodinné péče o děti. *Psychol. patopsychol. dítěte*, 7, 1972, 1, s. 57-66.
- Kmošková, L., Matějček, Z.: Děti v alkoholické rodině. *Protialkohol. obz.*, 7, 1972, 6, s. 171-174.
- Matějček, Z.: Dílo MUDr. O. Říhy včera a dnes. *Česká logopedie* 1973, s. 150-151.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Pražská studie o dětech narozených z nechtěného těhotenství. I. Psychologické nálezy. *Psychol. patopsychol. dítěte*, 10, 1975, 3, s. 229-246.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Pražská studie o dětech narozených z nechtěného těhotenství. II. Dívky a chlapci. *Psychol. patopsychol. dítěte*, 10, 1975, 4, s. 291-306.
- Matějček, Z., Liborová, V.: Boj s dyslexií. *Zdraví*, 23, 1975, 7, s. 3-4.

- Matějček, Z.: Před třiceti léty. Otáz. defektol., 18, 1975-76, 8, s. 352.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Děti chtěné a nechtěné. Českoslov. pediatri., 31, 1976, s. 177-180.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Pražská studie o dětech narozených z nechtěného těhotenství. III. Skór maladaptace. Psychol. patopsychol. dieťaťa, 11, 1976, 2, s. 99-112.
- Matějček, Z., Topičová, K.: Dítě v rodině. Psychol. patopsychol. dieťaťa, 11, 1976, 4, s. 311-320.
- Matějček, Z., Schüller, V., Dytrych, Z., Fischeřová, V.: Nechtěné těhotenství a jeho důsledky. Zdrav. nov., 25, 1976, 4, s. 8.
- Matějček, Z.: Psychologická hlediska péče o defektní děti. Českoslov. pediatri., 31, 1976, 5, s. 238-240.
- Matějček, Z.: Psychologický význam časné rehabilitace pohybových defektů u dětí. Českoslov. pediatri., 31, 1976, 7, s. 367-369.
- Matějček, Z., Macek, K.: Společenská závažnost lehké dětské encefalopatie. Českoslov. psychiatr., 72, 1976, 4, s. 228-233.
- Matějček, Z.: Jedno výročí dětské psychiatrie. Českoslov. psychiatr., 72, 1976, 4, s. 291.
- Matějček, Z.: Stabilita rodinného a výchovného prostředí v rodinách s nechtěným dítětem. Demografie, 4, 1976.
- Matějček, Z.: Výchovná pomoc dětem s LMD. Českoslov. pediatri., 32, 1977, 5, s. 302-304.
- Matějček, Z.: Výchovně zdravotní péče o úzkostné děti. Českoslov. pediatri., 32, 1977, 11, s. 656-657.
- Matějček, Z.: Psychologická problematika dětí defektních. Otáz. defektol., 7, 1977-78, s. 256-263.
- Matějček, Z.: Hodnota dítěte pro rodinu. Demografie, 20, 1978, 2, s. 134-141.
- Matějček, Z.: Výzkum dětí z rodin alkoholiků. Protialkohol. obz., 13, 1978, 4, s. 201-205.
- Matějček, Z.: Výchovně zdravotní péče o úzkostné děti. Českoslov. pediatri., 32, 1978, 11, s. 656-657.
- Matějček, Z.: Lehká mozková dysfunkce, pro a proti. Psychol. patopsychol. dieťaťa, 13, 1978, 1, s. 81-87.
- Matějček, Z.: Psychohygienická pomoc rodičům při úmrtí novorozence. Zdrav. pracov., 29, 1979, 1, s. 18-21.
- Matějček, Z.: Nepříznivá vývojová prognóza dítěte a psychohygienická pomoc rodičům. Zdrav. pracov., 29, 1979, 2/3, s. 89-90.
- Matějček, Z.: Psychologická problematika dětí s epileptickým syndromem. Českoslov. neurol. neurochir., 42, 1979, 1, s. 13-17.
- Matějček, Z.: Časní čtenáři. Českoslov. psychol., 23, 1979, 4, s. 539-543.
- Matějček, Z.: Psychologická hlediska rodinné výchovy. Českoslov. pediatri., 35, 1980, 4, s. 232-234.
- Matějček, Z.: Specifické poruchy čtení a spolupráce mozkových hemisfér. Otáz. defektol., 23, 1980-81, 2, s. 70-78.
- Matějček, Z.: Lehké odchylky mentálního vývoje. Prakt. lék., 61, 1981, 21, s. 769-770.
- Matějček, Z.: Psychická subdeprivace. Prakt. lék., 61, 1981, 21, s. 770-772.
- Matějček, Z.: Lehké mozkové dysfunkce z psychologického hlediska. Prakt. lék., 61, 1981, 21, s. 772-774.
- Matějček, Z.: Mentální defektivita dětí a mládeže. Českoslov. pediatri., 36, 1981, 4, s. 198-200.
- Matějček, Z., Bauerová, N.: Zdravotní stav dětí z rodin alkoholiků. Českoslov. pediatri., 36, 1981, 10, s. 588-592.
- Matějček, Z.: Děti v rodinách alkoholiků. 1. Výchovná situace v rodinách. Psychol. patopsychol. dieťaťa, 16, 1981, 4, s. 303-318.
- Matějček, Z.: Děti v rodinách alkoholiků. Psychol. patopsychol. dieťaťa, 16, 1981, 6, s. 537-559.
- Matějček, Z.: Rodičovské postoje v rodinách alkoholiků. Protialkohol. obz., 16, 1981, 3, s. 147-151.
- Matějček, Z., Strohbachová, I.: Kresba začarované rodiny. Českoslov. psychol., 25, 1981, 4, s. 316-329.
- Matějček, Z.: Psychologická hlediska chronických invalidizujících onemocnění. Českoslov. pediatri., 37, 1982, 9, s. 537-539.
- Matějček, Z.: Záměny písmen u dyslektiků a normálních čtenářů. Psychol. patopsychol. dieťaťa, 17, 1982, 6, s. 483-500.
- Matějček, Z., Vokounová, A.: Vnímání písmen. Českoslov. psychol., 26, 1982, s. 156-165.
- Matějček, Z., Vokounová, A.: Co podmiňuje záměny písmen u našich dyslektiků. Otáz. defektol., 25, 1982-83, 7, s. 256-266.
- Matějček, Z.: Etické problémy v neonatologii z hlediska psychologa. Českoslov. psychiatr., 79, 1983, 5, s. 352.
- Matějček, Z., Skála, J., Kmošková, L.: Skóre alkoholismu a výchovná situace v rodinách alkoholiků. Českoslov. psychiatr., 79, 1983, 6, s. 380-386.
- Matějček, Z., Klégr, A.: Nové poznatky z neuropsychologie řeči ve vztahu k pedagogické praxi. Cizí jazyky ve škole, 27, 1983-84, 5, s. 197-203.
- Matějček, Z., Klégr, A.: Mateřský jazyk v pohledu japonských neuropsychologů. Cizí jazyky ve škole, 27, 1983-84, 6, s. 260-265.
- Matějček, Z., Kadubcová, B.: Sebepojetí českých dětí z hlediska Rohnerovy teorie rodičovského přijímání a odmítání. Českoslov. psychol., 28, 1984, 2, s. 87-96.
- Matějček, Z.: Etické problémy v neonatologii a porodnictví z hlediska psychologa. Prakt. lék., 65, 1985, 7, s. 247-248.

- Matějček, Z., Vágnerová, M.: Jak děti vnímají své postavení ve škole. *Česká logopedie*, 1985, s. 50-53.
- Matějček, Z.: Jsou naše děti přetěžovány? *Psychol. patopsychol. dítěte*, 20, 1985, 6, s. 531-538.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Děti narozené z nechtěného těhotenství. *Demografie*, 28, 1986, 4, s. 313-322.
- Matějček, Z., Břicháček, V., Dunovský, J., Karabelová, H.: Pražská studie dětí narozených mimo manželství. *Demografie*, 29, 1986, s. 13-24.
- Matějček, Z., Vágnerová, M.: SPAS-dotazník sebepojetí školní úspěšnosti dětí. *Otáz. defektol.*, 29, 1986-87, 2, s. 48-52.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Děti narozené z nechtěného těhotenství po dvaceti letech. *Prakt. lék.*, 67, 1987, 8, s. 186-288.
- Matějček, Z.: Mezinárodní kongres perinatální psychologie. (21.- 28. 9. 1986 v Badgasteinu v Rakousku.). *Psychol. patopsychol. dítěte*, 22, 1987, 2, s. 191-192.
- Matějček, Z.: Čtení a nové poznatky z neuropsychologie. *Vesmír*, 66, 1987, 6, s. 311-313.
- Matějček, Z.: Pojem psychické subdeprivace. *Psychol. patopsychol. dítěte*, 22, 1987, 5, s. 419-428.
- Matějček, Z., Dytrych, Z., Schüller, V.: Děti narozené z nechtěného těhotenství. Sledování dočasné dospělosti. *Čas. lék. čes.*, 127, 1988, 1, s. 14-18.
- Dunovský, J., Matějček, Z., Břicháček, V.: Potřeby dítěte. *Čas. lék. čes.*, 127, 1988, 23, s. 705-709.
- Matějček, Z.: Identita postiženého dítěte a jeho rodičů. *Čas. lék. čes.*, 127, 1988, 28, s. 865-868.
- Matějček, Z.: Specifické poruchy učení. *Čas. lék. čes.*, 127, 1988, 36, s. 1121-1124.
- Matějček, Z., Pazlarová, M.: Záměny samohláskových písmen u dyslektiků a normálních čtenářů. *Psychol. patopsychol. dítěte*, 23, 1988, 4, s. 315-328.
- Matějček, Z.: Jak předcházet psychické subdeprivaci. *Čs. psychologie* 23, 1989, s. 207-215.
- Matějček, Z.: Psychická subdeprivace. *Čas. lék. čes.*, 128, 1989, 1, s. 10-15.
- Matějček, Z.: Tělesná výchova a identita dítěte. *Tělesná výchova mládeže*, 55, 1989, s. 134-136.
- Matějček, Z.: Psychologie neobratnosti. *Tělesná výchova mládeže*, 55, 1989, s. 176-179.
- Matějček, Z.: Lehká mozková dysfunkce. *Tělesná výchova mládeže*, 55, 1989, s. 213-216.
- Matějček, Z.: Úzkost a úzkostnost dětí v tělesné výchově. *Tělesná výchova mládeže*, 55, 1989, s. 307-311.
- Vágnerová, M., Matějček, Z.: Zjišťování základních charakteristik rodičovských postojů a jeho přínos pro práci s dětmi. *Teorie a praxe speciální pedagogiky*, 2, 1989, 1, s. 15-19.
- Dunovský, J., Břicháček, V., Matějček, Z.: Dlouhodobé sociálně pediatrické výzkumy v ČSSR. *Čas. lék. čes.*, 128, 1989, 22, s. 673-675.
- Halamová, A., Matějček, Z.: Zkouška rýmování u dětí na počátku školní docházky. *Psychol. patopsychol. dítěte*, 23, 1989, s. 541-548.
- Schüller, V., Dytrych, Z., Matějček, Z., Voňková, J.: Psychosociální maladaptace a antisociální jednání u nechtěných dětí. *Demografie*, 32, 1990, 3, s. 225-233.
- Tyl, J., Dytrych, Z., Helclová, H., Schüller, V., Matějček, Z., Beránková, A.: Psychický a sociální stres dětí s rozštěpem rtu a patra. *Českoslov. pediatri.*, 45, 1990, 9, s. 532-536.
- Matějček, Z.: K pojmu lehkých mozkových dysfunkcí (LMD). *Českoslov. psychiatr.*, 86, 1990, 1, s. 7-16.
- Tyl, J., Matějček, Z., Albrecht, V., Beránková, A., Kotešovec, F., Machovská, E., Raifová, L., Dytrych, Z., Gebhart, J. A., Šrám, R. J.: Epidemiologický výzkum znaků lehkých mozkových dysfunkcí. 1. etapa: konstrukce a ověření metody – výskyt znaků ve zkoumaném souboru. *Českoslov. psychiatr.*, 86, 1990, 1, s. 27-36.
- Matějček, Z.: Nonverbální poruchy učení. *Psychol. patopsychol. dítěte*, 25, 1990, 2, s. 121-127.
- Matějček, Z.: Dvacet let dětského centra v Maínzu. (Symposium konané 31.8.1991.). *Českoslov. pediatri.*, 47, 1992, 1, s. 61.
- Matějček, Z.: Děti proti zákonu. *Zdraví*, 40, 1992, 10, s. 185-187.
- Matějček, Z.: Lékař a úzkostné dítě. *Čas. lék. čes.*, 132, 1993, 7, s. 200-202.
- Matějček, Z.: Nové pohledy na psychické potřeby dětí. *Čas. lék. čes.*, 132, 1993, 10, s. 289-292.
- Matějček, Z.: Lehké mozkové dysfunkce v Rakousku a u nás. *Zdrav. nov.*, 42, 1993, 30, s. 13.
- Matějček, Z., Dytrych, Z.: Prevence nechtěného těhotenství. *Mod. gynek. porod.*, 3, 1993, 2, s. 168-177.
- Matějček, Z.: Specifické poruchy čtení a neurobiologie řeči. *Čas. lék. čes.*, 133, 1994, 8, s. 228-230.
- Matějček, Z.: Ubližování dítěti – psychologie prevence. *Českoslov. pediatri.*, 49, 1994, 1, s. 20-22.
- Matějček, Z., Bubleová, V., Kovařík, J.: Pozdní následky psychiatrické deprivace a subdeprivace. 1. část. Děti z dětských domovů ve svých čtyřiceti letech. *Českoslov. psychol.*, 39, 1995, 6, s. 481-495.
- Matějček, Z.: Rodina z hlediska dítěte. *Podpora zdraví*, 4, 1995, 1, s. 53-56.

- Matějček, Z.: Prevence týrání dítěte. Čas. lék. čes., 134, 1995, 11, s. 339-341.
- Martinovská, M., Matějček, Z.: Sociálně pediatrické centrum v pojetí prof. Th. Hellbrüggeho. Českoslov. pediatri., 51, 1996, 1, s. 47-49.
- Dytrych, Z., Kubička, L., Matějček, Z., Roth, Z., Schüller, V., Topičová, K.: Mladí dospělí narození z nechtěného těhotenství. Čas. lék. čes., 135, 1996, 9, s. 19-21.
- Matějček, Z., Kovařík, J., Bubleová, V.: Pozdní následky psychické deprivace a subdeprivace. 2. část : Děti z náhradní rodinné péče. Českoslov. psychol., 40, 1996, 1, s. 14-27.
- Matějček, Z.: Oživený zájem o psychickou deprivaci v dětství. (Věnováno prof. MUDr. J. Švejcovi ke 100. výročí jeho narození.) Českoslov. pediatri., 52, 1997, 5, s. 256-257.
- Matějček, Z., Fousková, D., Kučera, Z.: Rodina je leitmotiv. Vitalita, 2, 1996, 4, s. 10.
- Matějček, Z., Bubleová, V.: Pozdní následky psychické deprivace a subdeprivace. (Děti narozené z nechtěného těhotenství, děti z dětských domovů, děti z náhradní rodinné péče v dlouhodobém sledování.). Zdrav. nov., 1996, 35, Léč. listy, s. 8-9.
- Matějček, Z., Bubleová, V., Kovařík, J.: Pozdní následky psychické deprivace a subdeprivace. 3. část. Děti narozené z nechtěného těhotenství, děti z dětských domovů, děti z náhradní rodinné péče v dlouhodobém sledování. Českoslov. psychol., 40, 1996, 2, s. 81-94.
- Matějček, Z.: Vzpomínka na MUDr. Karla Macka. Spec. pedagog., 6, 1996, 1, s. 39-40.
- Matějček, Z.: Teoretická úvaha nad pozdními následky psychické deprivace a subdeprivace. Českoslov. psychol., 40, 1996, 5, s. 369-375.
- Matějček, Z.: Co vedlo k obnovení pěstounské péče u nás. Českoslov. pediatri., 52, 1997, 8, s. 655-656.
- Matějček, Z.: Typologie následků psychické deprivace. Psychiatrie, 1, 1997, 2, s. 72-75.
- Matějček, Z.: Chlapci a dívky bez otců : psychosociální deprivace nebo alternativní adaptace? Českoslov. psychol., 41, 1997, 5, s. 455-457.
- Matějček, Z.: O trestech a tzv. volné výchově. Propsy, 3, 1997, 6, s. 10.
- Kubička, L., Matějček, Z., Roth, Z., Dytrych, Z.: Prediktabilita psychosociálních charakteristik dospělých lidí na základě IQ a osobnostních rysů zjištěných v dětském věku. Psychiatrie, 2, 1998, 4, s. 216-222.
- Matějček, Z.- Dytrych, Z.: Riziko a resilience. Českoslov. psychol., 42, 1998, 2, s. 97-105.
- Matějček, Z.: Rodina očima dětí a rodičů. Propsy, 4, 1998, 2, s. 4-5.
- Matějček, Z. Agresivita podle mě nepřibývá. Propsy, 4, 1998, 6, s. 14.
- Matějček, Z.: Jak jsem ke Gesellovi přišel. Psychol. dnes, 5, 1999, 5, s. 28.
- Matějček, Z.: Chvála přátelství. Psychol. dnes, 5, 1999, 6, s. 12-13.
- Matějček, Z.: SDÚ aneb psychologie v praxi let padesátých. Psychol. dnes, 5, 1999, 6, s. 28.
- Matějček, Z.: Konference o náhradní rodinné péči v Olomouci. (Olomouc, 2.- 4. 6. 1999). Českoslov. psychol., 43, 1999, 4, s. 373.
- Matějček, Z.: Záhady dětské psychodiagnostiky? Psychol. dnes, 5, 1999, 10, s. 26.
- Matějček, Z.: O významu rodinného prostředí a o dyslexii. Psychol. dnes, 5, 1999, 11, s. 26.
- Matějček, Z.: Marta Kosová, česká psychologička v Rakousku /1919-1989/. Českoslov. psychol., 43, 1999, 6, s. 536-538.
- Matějček, Z.: Něco k historii ADHD. Českoslov. psychiatr., 96, 2000, 8, s. 432-433.
- Matějček, Z., Dytrych, Z.: O nevlastních dětech a nevlastních rodinách. Českoslov. psychol., 44, 2000, 3, s. 193-201.
- Matějček, Z.: O rodině, lásce a přátelství. Českoslov. psychol., 44, 2000, 6, s. 538-545.
- Matějček, Z.: Ještě jednou „krkavčí matky“. Psychol. dnes, 6, 2000, 3, s. 12-13.
- Matějček, Z.: Jak se psychologická společnost rozešla a zase sešla. Psychol. dnes, 6, 2000, 3, s. 26.
- Matějček, Z.: Vzdornost organismu. Psychol. dnes, 6, 2000, 4, s. 25-26.
- Matějček, Z.: Na cestě k dospělosti. Psychol. dnes, 6, 2000, 6, s. 12-14.
- Matějček, Z.: Dvě vzpomínky na Jaroslava Jiráka. Psychol. dnes, 6, 2000, 7/8, s. 26.
- Matějček, Z.: IQ, testy inteligence a co s tím? Psychol. dnes, 6, 2000, 11, s. 22-23.
- Neubauerová, R., Ježek, D., Hanuš, P., Matějček, Z., Velemínský, M.: Využití psa na letním dětském integračním táboře. Kontakt, 2, 2000, 2, s. 62-65.
- Dytrych, Z., Matějček, Z.: Jedna zkušenost s metodou životního příběhu. Psychiatrie, 5, 2001, 4, s. 256-260.
- Machová, J., Matějček, Z.: Pojetí vlastního těla u dětí před pubertou a během ní. Pediatr. praxe, 2, 2001, 6, s. 258-260.
- Matějček, Z.: Poznáme nechtěné děti? Psychol. dnes, 7, 2001, 10, s. 30.
- Matějček, Z.: Dětský pacient v komunikaci s lékařem. Pediatr. praxe, 2, 2001, 5, s. 210-211.
- Matějček, Z.: Mýtus prvních tří let. Českoslov. psychol., 46, 2002, 4, s. 347-357.
- Jeřábek, J., Jošt, J., Bojar, M., Matějček, Z.: Role očních pohybů v diagnóze specifických vývojových dyslexií. Prakt. lék., 82, 2002, 12, s. 727-730.
- Matějček, Z.: Raná péče a její domácí kořeny. Psychol. dnes, 8, 2002, 3, s. 4-8.
- Matějček, Z.: Lady Dyslexia. Psychol. dnes, 8, 2002, 4, s. 4-5.
- Matějček, Z.: Dospělí z hadích ocásků. Psychol. dnes, 8, 2002, 9, s. 7-8.

- Matějček, Z.: Konec Mikulášů v Čechách? Psychol. dnes, 8, 2002, 12, s. 6-8.
- Matějček, Z.: Znovu diskuse o jeslích. Českoslov. pediatri., 57, 2002, 3, s. 137-141.
- Matějček, Z.: Pozor na pomalejší nedonošence! Psychol. dnes, 9, 2003, 2, s. 4-5.
- Matějček, Z.: O základních psychických potřebách. Psychol. dnes, 9, 2003, 3, s. 6-7.
- Matějček, Z.: Živé zkušenosti. Psychol. dnes, 9, 2003, 11, s. 6-7.
- Kubička, L., Matějček, Z.: Predikce psychosociálních charakteristik dospělých lidí na základě obrazu osobnosti v dětství a dospívání očima matek, učitelů a spolužáků. Českoslov. psychol., 47, 2003, 3, s. 206-219.
- Matějček, Z.: Intelektuální radost v kojeneckém věku. Českoslov. psychol., 47, 2003, 3, s. 254-258.
- Kubička, L., Matějček, Z.: Rodičovské chování v pohledu dospívajících a sebepercepce v dospělosti : prospektivní studie. Českoslov. psychol., 47, 2003, 6, s. 481-490.
- Matějček, Z.: Poznámka k evolučnímu pohledu na syndrom ADHD. Psychiatr. praxe, 4, 2003, 3, s. 131-133.
- Matějček, Z.: Jak je to s hyperlexií? Psychol. dnes, 10, 2004, 1, s. 4-5.
- Matějček, Z.: Volební právo dětem! A co psychologové? Psychol. dnes, 10, 2004, 5, s. 14-16.
- Matějček, Z., Šturma, J.: Několik poznatků z jednoho anketního šetření. Českoslov. psychol., 48, 2004, 1, s. 93-94.

PŘEDŠKOLNÍ DÍTĚ A JEHO SVĚT – PRAHA 2004

V letošním roce (14.-16. 4. 2004) se starobylé prostory Karolina Karlovy Univerzity v Praze otevřely účastníkům mezinárodní psychologické konference s názvem „Předškolní dítě a jeho svět“. Konference se účastnilo na 200 odborníků a zájemců z oblasti psychologie, sociologie, pedagogiky aj. Byly zde prezentovány výsledky více než desetileté spolupráce katedry psychologie FF UK v Praze a francouzské University Toulouse le Mirail na poli dětské psychologie. Výsledkem této spolupráce je i nově vydaná stejnojmenná dvojjazyčná publikace (Šulová, L., Zaouche-Gaudron, Ch.: *Předškolní dítě a jeho svět / L'enfant d'age préscolaire et son monde*. Praha, Karolinum 2003.) Vedle aktuálních okruhů týkajících se raného vývoje dítěte zde byly prezentovány i některé výsledky právě probíhajících výzkumů obou pracovišť.

Úvodní seminář konference se konal 14. 4. v Emauzském klášteře, v prostorách *Centre français de recherche en sciences sociales*. Byl zde

vyzdvížen především přínos mezinárodní spolupráce, načrtnuty rozdíly mezi českou a francouzskou populací a nejnovější zjištění odborníků.

Další den ráno se sešli všichni účastníci na oficiálním zahájení konference v místnostech Karlovy Univerzity. Chantal Zaouche-Gaudron zahájila přednášky příspěvkem týkajícím se dvojí socializace dítěte v rodině a jeslích. Lenka Šulová navázala projevem na téma klíčového vztahu matka-dítě v raném dětství. Zdeněk Matějček nám ukázal, jak se také můžeme, nebo bychom se měli, dívat na vztahy v předškolním věku. První blok přednášek ukončily Myriam de Léonardis a Collette Laterrasse příspěvkem o socioafektivním vývoji malého dítěte.

Druhý blok přednášek zahájila Ilona Gillernová příspěvkem o citovém vývoji dítěte a úlohou rodiče v něm. France Frascarolo se zabývala místem pětiletého dítěte v rodinné hře a Ania Beaumatin vztahy mezi dětmi. Véronique Rouyer pokračovala na téma dítě a rodičovský pár (jeho vliv na formování sexuální identity dítěte) a Hélène Féchant-Pitavy zakončila přednáškovou část referátem o roli sourozenecké skupiny ve vývoji dítěte.

V odpoledních hodinách konference pokračovala panelovými diskusemi za účasti mnohých odborníků. Za všechny jmenujme prof. Matějčka, doc. Šulovou, prof. Zaouche-Gaudron, prof. Lescarret, dr. Dittrichovou, dr. Gillernovou, dr. Šturmu, dr. Budd, dr. Mertina, dr. Rouyer, doc. Beaumatin a doc. Laterrasse. Témata byla: „*Institute versus rodina*“ a „*Rodina, rodiče, výchovné praktiky, sourozenci, vrstevníci*“. Diskusí se živě účastnili jak uznávaní odborníci, tak mnozí studenti, takže zde vznikly velmi zajímavé a užitečné rozhovory se spoustou podnětných nápadů. Den byl zakončen tiskovou konferencí, představením výše zmíněné knihy a neformálním společenským setkáním.

Poslední den konference probíhaly v dopoledních hodinách opět dva bloky přednášek a odpoledne dvě panelové diskuse (témata: „*Interkulturní specifika, náročné životní situace*“ a „*Řeč a řečový vývoj, škola a řečové předpoklady, čtení, kognitivní vývoj*“).

Své referáty přednesli nejdříve Odette Lescarret (Školní úspěšnost a rodinná dynamika u dítěte raného věku), Monika Morgensternová (Kulturní aspekty socializace dítěte v předškolním věku), Annie Devault (Počátky přilnutí a otcovského zapojení u zranitelných otců), Simona Hoskovcová (Jak se dítě vyrovnává a učí se vyrovnávat s životními nároky), Zbyněk Galvas (Vývoj „pojetí smrti“ v předškolním věku), Karen Budd (Polan – Efektivita dyadického rodičovského tréninku pro vysoce rizikové matky) a Hélène Ricaud-Droisy s Chantal Zaouche-Gaudron (Konfliktní interakce u malých dětí).

Poslední blok přednášek na konferenci ukon-